

Het lettergroeiboek

Het lettergroeiboek brengt de letterkennis van een leerling in beeld en 'groeit' als het ware met de leerling mee naarmate hij/zij meer letters beheerst. Deze werkvorm is afkomstig uit het Effectief Leren Lezen Ondersteuningsprogramma (ELLO) en is zeer aantrekkelijk en effectief gebleken voor leerlingen die moeite hebben met leren lezen .

Hoe maakt u een lettergroeiboek?

Hieronder vindt u een voorbeeld van een lettergroeiboek. Kopieer de letterbladen op drie kleuren stevig karton. Elke kleur krijgt een betekenis, bijvoorbeeld:

geel: de leerling beheerst deze letter;

groen: de leerling benoemt deze letter meestal goed, maar nog niet altijd;

rood: de leerling kent deze letter nog niet.

Knip de letters uit en houd van de gele letterkaartjes de letters die de leerling vlot en goed kan benoemen apart. Gebruik hiervoor de meest recente gegevens van de grafemtoets. Stop de overige letters per kleur in een envelop. Zorg voor vijf dia-insteekbladen (waar straks de letterkaartjes ingestoken worden) en een insteekhoes voor de kaft. De insteekbladen met de kaft kunt u samenbinden met bijvoorbeeld een snelbinder. Een multimap is natuurlijk ook een mogelijkheid.

Kopieer de kaft op verschillende kleuren stevig karton, zodat de leerling zelf kan bepalen welke kleur de kaft van zijn/haar letterboek wordt.

Introductie van het lettergroeiboek bij de leerling

U stelt voor om samen met de leerling een lettergroeiboek te maken, zodat u en de leerling altijd kunnen zien hoeveel letters hij/zij al kent. Als de leerling enthousiast reageert, en dat is meestal het geval, legt u uit hoe u samen zo'n boek gaat maken en wat de betekenis is van de verschillende kleuren kaartjes. De leerling kiest een kleur kaft en krijgt de mogelijkheid hem thuis of op een vrij moment op school te versieren. De leerling benoemt één voor één de gele letterkaartjes die u op basis van de resultaten van de grafemtoets hebt geselecteerd en stopt elk goed en vlot benoemd kaartje in het lettergroeiboek (de volgorde doet er niet toe). Vervolgens gaat u met de overige gele kaartjes na welke letters de leerling op dit moment ook vlot en goed kan benoemen. Deze kaartjes mogen ook in het lettergroeiboek. Van de letters die de leerling na enige tijd nadenken goed benoemt, komt een oranje kaartje in het lettergroeiboek. De letters die de leerling nog niet kent (in deze tekst de rode kaartjes) komen bij voorkeur niet in het lettergroeiboek. U kunt zich voorstellen dat het voor een leerling demotiverend werkt als er veel rode kaartjes in zijn/haar boek zitten. Als de leerling de meeste letters kent, maar enkele nog niet, kan het juist wél motiverend zijn om die paar rode letters groen of zelfs geel te krijgen. Dit hangt natuurlijk erg van de leerling af.

Werken met het lettergroeiboek

Als het lettergroeiboek is geïntroduceerd en gevuld, kunt u twee dingen doen: (1) u laat de leerling een oranje letter kiezen die na oefening geel kan worden, of (2) u laat de leerling een nieuwe letter (een rood kaartje) kiezen die na oefening oranje kan worden. Als er veel oranje letters in het lettergroeiboek zitten, is het aan te raden eerst met een oranje letter aan de slag te gaan. Kies enkele werkvormen waarin de gekozen letter op verschillende manieren geoefend wordt. Let daarbij op de volgende zaken:

- plaats de letter zo snel mogelijk in woorden die de leerling kent (laat hem bij voorkeur zelf woorden bedenken). U plaatst de letter op deze manier in een betekenisvolle context, waardoor de leerling de letter makkelijker kan onthouden;
- laat de leerling de woorden zoveel mogelijk (over-)schrijven. Dit om het inslijpingsproces te versnellen. U kunt hiervoor bijvoorbeeld een schrijfbordje gebruiken, zodat fouten gemakkelijk en onzichtbaar kunnen worden gecorrigeerd. Een schrijfbordje kunt u eenvoudig zelf maken door een vel stevig wit karton te plastificeren. Hierop kan met whiteboardstiften geschreven worden en het geschrevene kan eenvoudig gewist worden.

dit lettergroeiboek

is van

.....

a

aa

o

oo

e

ee

u

uu

i

ie

ei

ui

eu

oe

au

ou

b

c

d

f

g

h

j

k

l

m

n

p

q

r

s

t

v

w

x

ij

z

ng

nk